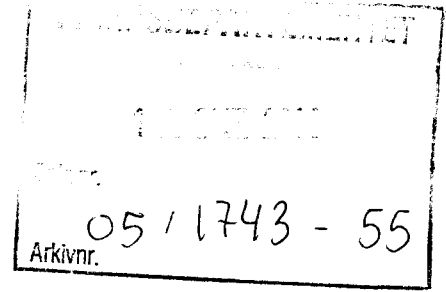

Brønnøysundregistrene

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
05/1743 SL EGJ/Tiz

Vår ref.
200802476-2

Arkivkode
008

Dato
02.10.2008

Høring - arbeidsgrupperapport om utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet

Vi viser til Finansdepartementets brev av 1.juli 2008 med høringsnotat og arbeidsgrupperapport om utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet.

Brønnøysundregistrene ser positivt på Finansdepartementets initiativ til å utrede en eventuell modernisering av folkeregisterlovgivning. Vi mener at det er viktig å gi prosessen en bred og tverrfaglig forankring, både på departementsnivå og på etatsnivå, slik Finansdepartementet legger opp til. Sikker tilgang til pålitelige folkeregisteropplysninger er en grunnforutsetning for løsninger i eForvaltning spesielt for fellesløsninger. Derfor er det viktig at brukere av folkeregisteropplysninger er enige om grunnprinsippene på dette området. Samtidig må befolkningen kunne stole på at personvernshensyn er ivarettatt.

I vårt høringssvar har vi tatt opp enkelte av spørsmålene som Finansdepartementet ønsker svar på.

Personvern

Synliggjør og begrunn behov for tilgang til og bruk av folkeregisteropplysninger knyttet til innhold og tilgjengelighet og kommenter eventuelle grenser som personvern kan eller bør sette.

Vi mener at dagens situasjon med mange ulike personregistre er lite tilfredsstillende fra et personvernmessig standpunkt.

Sikker identifikasjon av personer anses som et viktig bidrag til å styrke personvern. Derfor støttes rapportens forslag til bruk av personidentifikator.

Dersom tilgang til grunndata i Folkeregisteret er underlagt store restriksjoner kan dette føre til feilaktige personopplysninger i andre registre. En slik situasjon bør unngås ut fra personvernshensyn. På den andre siden krever økt tilgang gode sikkerhetsløsninger for å styre hvem som får tilgang til opplysningene og hvem som har rett til å endre disse. Sikker tilgangsstyring og logging vil også gjøre det mulig å følge opp når det urettmessig lages personprofiler. Vi anbefaler å ta i bruk virksomhetssertifikater for å ivareta informasjonssikkerheten når det distribueres eller utveksles grunndata på personinformasjonsområdet.

Medieoppslag om id-tyveri i det siste har avdekket et stort behov for å avklare og formidle formålet med og reglene rundt en personidentifikator. Store deler av samfunnet oppfatter fødselsnummeret som hemmelig på tross av at det ikke er en taushetsbelagt opplysning. Feil bruk av fødselsnummer ved at presentasjon av fødselsnummer alene gir uberettiget adgang til informasjon eller tjenester er et personvernproblem.

Brønnøysundregistrene

Postadresse: 8910 Brønnøysund

Telefoner: Opplysningstelefonen 75 00 75 00 Administrasjonen 75 00 75 09 Telefaks 75 00 75 05

E-post: firmapost@brreg.no Internett: www.brreg.no

Organisasjonsnummer: 974 760 673

Innføring av en ny kjent identifikator som befolkningen skal ha tillit til, kommer til å forsterke dette behovet for opplysningsarbeid.

Formål

Tilbakemelding på hva som vil være en hensiktsmessig angivelse av formålet med folkeregisteret med tanke på at bruken ut fra et personvern hensyn skal være mest mulig forutsigbar.

Vi støtter rapportens forslag. For å understreke sammenhengen mellom folkeregister og personvern ønsker vi å foreslå en tilføyning selv om dette er dekket av å følge opp enkeltpersoners rettigheter og plikter. Formålet ville da lyde slik (tilføyning i fett skrift):

- *Innsamling, lagring og distribusjon av grunndata om personer med tilknytning til Norge for å:*
  - *følge opp enkeltpersoners rettigheter og plikter*
  - *ivareta samfunnsfunksjonene*
  - *bidra med informasjon til samfunnet*
  - *skape oversiktighet om bruken av personinformasjon*
- ***bidra til å sikre den enkeltes personvern***
- *Tildeling av entydig identifikasjon til personer registrert i registeret*
- *Bidra til sikker og kostnadseffektiv samhandling i og med offentlig sektor*

Utvidelse av populasjonen i folkeregisteret

- *Hvilke personer utover dagens fnr og dnr populasjonen bør inngå i folkeregisteret?*
- *Skal grensen for å regnes som bosatt senkes til 3 måneder og hvilke konsekvenser vil dette få på høringsinstansens område?*

Vi er enig med arbeidsgruppens forslag når det gjelder utvidelse av populasjonen i folkeregisteret.

Ny identifikator

- *Synspunkter på forslaget om innføring av informasjonsløs identifikator*
- *Synspunkter på forslaget om endring av fødselsnummerserien ved å fjerne et kontrollsiffer*

Brønnøysundregistrene foretrekker innføring av en informasjonsløs identifikator. Kostnadene for innføring av en slik identifikator vil være svært avhengig av tidshorizonten for gjennomføring og hvor lenge fødselsnummer vil bli generert. Dersom endringen gjennomføres over en periode på flere år og at fødselsnummer lages parallelt, vil kostnadene være begrenset. Ved at fødselsnummer lages kan mange av dagens rutiner beholdes til systemendringer vil bli gjennomført av andre grunner. Det presiseres at dette ikke er avhengig av at fødselsnummeret har kontrollsiffer som i dag.

Innholdet i folkeregisteret

- *Tilbakemelding på behovet og nødvendigheten av endret innhold i folkeregisteret*
- *Tilbakemelding på muligheten for å få tilfredsstillende kvalitet på endrede opplysninger*

Det nevnes at de registrerte kan legge inn opplysninger om e-post, telefonnumre, mobilnumre m.m. Disse dataene kan lett bli utdaterte når det ikke foreligger noen plikt til å melde fra om endring av mobiltelefonnumre, e-postadresser m.m. Dette vil kunne gå utover registerets positive troverdighet. Videre vil kontaktdata som ikke lenger er tilknyttet en person, senere kunne gis til andre, som da vil kunne oppleve at de stadig får henvendelser som er ment for den tidligere innehaver av for eksempel et telefonnummer. Vi kjenner til denne problemstillingen fra Enhetsregisteret. Derfor bør plikten til å oppdatere opplysninger også omfatte opplysninger som er lagt inn på frivillig basis, inkludert plikt til å slette opplysninger dersom de ikke lenger skal være registrert.

Vi er enig i rapportens påpekning av at det er et problem at D-nummerpopulasjonen ofte mangler viktige opplysninger, spesielt adresseopplysninger. Brønnøysundregistrene har ofte behov for å

komme i kontakt med personer som er D-nummerregistrert for å sende ut informasjon eller orientere om vedtak som er truffet, noe som er utelukket når adresseopplysninger mangler.

Navn på personer med utenlandsk opprinnelse skrives ofte med tegn som avviker fra norsk tegnsatt. Det samme gjelder for dagens populasjon med samiske navn. Vi støtter rapporten at tegnsattet som brukes i folkeregisteret bør ta hensyn til dette behovet.

Vi er også enig med arbeidsgruppen i at identitetskontrollen ved nyregistrering i folkeregisteret må ha høy kvalitet for å forhindre at en person kan få flere identifikatorer. Dette er viktig for at folkeregisteret skal kunne oppfylle sin sentrale funksjon som tildeler av unik identifikator for personer.

Samspill

- *Bør det innføres en rett og plikt til bruk av folkeregisteropplysninger?*
- *Hvilke aktører bør gis rett/plikt til å oppdatere folkeregisteret?*
- *Skal samspillaktørene ha rett/plikt til å melde fra om mulige feil/avvik?*

Vi støtter rapporten som foreslår at aktørene i samspillet bør ha rett og plikt til bruk av folkeregisteropplysninger. Økt bruk av opplysninger i folkeregisteret øker kvaliteten av opplysningene. Det samme gjelder plikt til å melde fra om mulige feil eller avvik. Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal ha rett og plikt til å oppdatere folkeregisteret mener vi at klare ansvarsforhold spiller en viktig rolle. Hovedansvaret bør ligge hos folkeregisteret, men det kan fravikes for oppdatering av enkelte dataelementer, som for eksempel postadresse, slik rapporten forslår.

Det bør vurderes om felles offentlig infrastruktur som Altinn bør få en egen forskriftshjemmel til å motta opplysninger fra folkeregisteret. Dagens ordning med søking av tillatelse er kompliserende og byråkratisk for en løsning som skal behandle personopplysninger på vegne av flere andre offentlige virksomheter. Altinn Sentralforvaltning er også blitt pålagt å undersøke om hver offentlig virksomhet som mottar personopplysninger har hjemmel til dette, selv om dette gjelder opplysninger som er tilgjengelig for alle offentlige virksomheter med et begrunnet behov. Dagens ordning kan etter vår mening forenkles ved at Altinn og andre felles offentlige løsninger får en egen forskriftshjemmel til å motta folkeregisteropplysninger som de deretter kan distribuere videre til andre offentlige virksomheter. For sensitive personopplysninger eller skjermet informasjon kan en ordning med særskilt tillatelse opprettholdes.

Ajourføringsplikt fra registrerte

- *For hvilke opplysninger og for hvilken personkrets bør det innføres en slik ajourføringsplikt?*

Rapporten foreslår at alle personer som har eller påberoper seg rettigheter eller plikter, skal ha plikt til å oppdatere sine egne opplysninger i folkeregisteret. Vi slutter oss til forslaget. Spesielt koblingen mellom ajourføringsplikten og rettigheter anses å være et viktig insitament til å oppdatere folkeregisteret.

Elektronisk meldingsflyt

- *Synspunkter på tiltak for å øke andelen elektroniske meldinger inn til folkeregisteret*
- *Synspunkter på ønskelige prosessendringer for å forbedre meldingsflyten inn til folkeregisteret*

Det er viktig at den enkelte gis adgang til å melde endringer i opplysninger på en trygg og enkel måte som en del av den enkeltes elektroniske dialog med forvaltningen. Bruk av fellesløsninger tror vi er et viktig tiltak både for den enkelte og for forvaltningen. På sikt bør det vurderes om det kan stilles krav til bruk av elektroniske løsninger.

Samspillsforum og brukerforum

Brønnøysundregistrene har meget god erfaring med bruk av "Samarbeidsforum for Enhetsregisteret" for å vedlikeholde og forbedre samspillet mellom de mest sentrale aktørene som skal bidra med informasjonsinnhold, kvalitetssikring og sikring av riktig bruk av informasjonen. I tillegg har vi god erfaring med bruk av flere brukerforum som kan bidra til forbedringer og informasjon i egne organisasjoner. Vi støtter derfor rapportens forslag.

Tilgang til opplysningene i folkeregisteret

- *Synspunkter på forslaget om å gjøre sentrale opplysninger i folkeregisteret åpent tilgjengelig*
- *Synspunkter på forslaget om reservasjonsrett*
- *Synspunkter på nytteverdien av/behovet for en slik ordning basert på frivillighet*

Vi støtter arbeidsgruppen forslag om mer åpen tilgang til sentrale personopplysninger og at det bør være en mulighet for den enkelte til å ta stilling til om det skal være begrensninger i bruk av opplysningene.

Sanksjoner

Vi støtter rapportens forslag på dette området. Etter vår oppfatning er det spesielt viktig å kunne sanksjonere mot misbruk av opplysninger i folkeregisteret.

Kvalitet

- *Innspill på tiltak som kan bedre kvaliteten i folkeregisteret*

Vi er enige i de tiltakene som arbeidsgruppen foreslår.

Distribusjon og prising

- *Hvilken betydning vil gruppens forslag om gratis tilgjengelighet få for brukerne av folkeregisteret, utover reduserte kostnader?*

Vi støtter arbeidsgruppens forslag om at folkeregisteropplysningene gjøres gratis tilgjengelig, i hvert fall for offentlige virksomheter. Dette er informasjon det offentlige har innhentet og som ligger i et offentlig register.

- *Eksisterer det fare for overbruk ved gratis tilgang?*

Etter vår oppfatning ligger utfordringen i det å slå fast når overbruk foreligger. Sikker tilgangsstyring spiller en sentral rolle her. Ved overbruk som representerer misbruk av opplysninger er tilgangsstyring viktig for å finne den som er ansvarlig og for å kunne sanksjonere mot overbruket. Erfaringen med gratis tilgang til tjenester fra Enhetsregisteret til offentlig sektor tilsier ikke at det er noe overforbruk av denne typen opplysninger.

- *Gjør dagens prisingsmodell/kostnader at det praktiseres underforbruk av folkeregisteropplysninger?*

Brønnøysundregistrene har direkte oppslag mot DSF og kjøper i tillegg følgende tjenester fra folkeregisteret.

Oppdatering av endringer i DSF: Vi får filer med endringer som er gjort i DSF. Disse leser vi inn i vår database og legger inn linker mellom d-nr og fødselsnummer, oppdaterer linker mellom fødselsnummer og kundenummer og eventuelt starter oppfølging ved dødsfall med mer. Vasking av personer mot DSF: Nye personer som blir registrert ved Brønnøysundregistrene blir "vasket" mot DSF, dvs at det bes om persondata på gitte fødselsnumre.

I 2005 ble det inngått avtale med ny distributør av folkeregisteropplysninger. På grunn av prisøkningen i denne forbindelse blir oppdatering av endringer i DSF ikke lenger foretatt daglig, men ukentlig av kostnadmessige hensyn.

Under nåværende avtale betaler Brønnøysundregistrene månedlig mellom NOK 100.000,- og 120.000,- for oppdatering av endringer i DSF og vasking av personer mot DSF.

Metadata

- *Tilbakemelding på behovet for slik metadatabase, og hvilke formål den bør tjene*

Vi mener at en slik metadatabase også kan tjene som grunnlag for en tjenestekatalog eller en oversikt over de som behandler andre personopplysninger enn de som finnes i folkeregisteret.

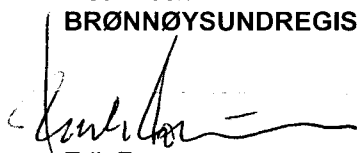
Økonomiske og administrative konsekvenser

Kostnader og gevinster ved de forskjellige tiltak og gjennomføringsmodell er ikke tilstrekkelig utredet. Vi vil spesielt nevne at kostnadene ved innføring av en informasjonsløs identifikator er svært avhengig av hvor lang tid systemforvaltere i privat og offentlig sektor kan bruke til tilpasning. Det er derfor viktig at en eventuell beslutning om dette tas i god tid slik at kostnadene kan minimeres ved at tilpasninger kan tas over lang tid. Dette gir mulighet for å gjøre tilpasninger samtidig med systemendringer som følge av andre forhold.

Brønnøysundregistrene har erfaring med omlegging av identifikatorer og deltar gjerne i utformingen av en tilnærming som gir fleksibilitet for systemforvalterne.

Med hilsen

BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Erik Fossum
direktør

Håkon Olderbakk
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Dörthe Koerner 75007942